

[Indenrigsministeren.]

Valgretsbestemmelser, som alle da kunde enes om, og som det forekommer mig, at Rigsdagen ogsaa burde kunne vedstaa i Dag.

Jeg skal med disse Ord anbefale dette Lovforslag til det høje Folketings velvillige Behandling.

Jeg skal dernæst tillade mig at forelægge *Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 101 af 29. Marts 1924 om kommunale Valg*. Dette Lovforslag falder i to Hovedafsnit. Det første Afsnit gaar ud paa at ændre de nugældende Regler for Valg til Amsraadene, og det andet Afsnit gaar ud paa i visse Tilfælde at give Vælgere, som paa Grund af Sygdom eller Tjeneste i Land eller om Bord paa Skibe er forhindret i at stemme paa almindelig Maade ved de kommunale Valg, Adgang til at stemme pr. Brev.

De nugældende Regler for Valg til Amsraadene gaar ud paa, at hvert Sogneraad i Amsraadskredsen vælger af sin egen Midte i Kommuner med 600 kommunale Vælgere og derunder 3 Valgmænd, i større Kommuner 1 Valgmand for hvert yderligere paabegyndt Antal af 600 kommunale Vælgere, og Amsraadene vælges som bekendt nu hvert 6te Aar. Det er indlysende, at denne Valgmaade er meget langt fra at give de forskellige Valgrupper forholdsmæssig Repræsentation indenfor Amsraadskredsen. Indenfor Valglovskommissionen af 1921 var der da ogsaa fra Repræsentanter for saavel Socialdemokratiet som det konservative Folkeparti og det radikale Venstre Tilslutning til den Opfattelse, at Hensynet til en retfærdig, forholdsmæssig Repræsentation krævede Valgregler af anden Art end dem, der blev indsat i den kommunale Valglov af 1924, og som altsaa i Øjeblikket er gældende. Om Forhandlingerne i Valglovskommissionen skal jeg i øvrigt henvise til Kommissionsbetænkningen.

Det Lovforslag, der her forelægges, svarer nærmest til det Forslag, der i Kommissionen fremsattes af Repræsentanterne for Socialdemokratiet med subsidiær Tilslutning af Repræsentanterne for det radikale Venstre, men Bestemmelserne afviger dog paa forskellige Punkter fra dette Forslag.

Lovforslaget gaar ud paa at forlade den nuværende indirekte Valgmaade og

gaa over til direkte Valg. Amsraadsvalgene foreslaas afholdt hvert 4de Aar i Marts Maaned i Forbindelse med Sogneraadsvalgene. Vælgerne er de samme som dem, der er valgberettigede til Sogneraadsvalgene, og det foreslaas altsaa at lade Amsraadene vælge ved direkte Listevalg. Ligesom der ved Sogneraadsvalg stemmes paa Kandidatlistener indenfor hver Kommune, saaledes foreslaas det nu, at der ogsaa indenfor hvert Amt stemmes paa opstillede Kandidatlistener. Til Forskel fra det Forslag, jeg nævnte, der var fremsat i Valglovskommissionen, gives der dog ligesom ved Sogneraadsvalg Lejlighed til at stemme paa en enkelt af Listens Kandidater og derigennem at øve Indflydelse paa den Rækkefølge, hvori Kandidaterne bliver valgt. Der er dog den Forskel fra de Regler, der gælder ved Sogneraadsvalg, at Kandidaternes Rækkefølge paa Listen bliver afgørende, medmindre andre af Kandidaterne gennem den personlige Stemmeafgivning har opnaaet det for Listen udregnede Fordelingstal. Jeg har ment at maatte gøre denne Indskrænkning i den personlige Stemmeafgivnings Virkninger her, hvor Valgomraadet er saa stort og derfor Tilfældigheder eller særlige lokale Forhold maaske ellers kan faa et meget stort Spillerum. Endvidere foreslaas, at der ved Amsraadsvalg ligesom ved Sogneraadsvalg skal kunne indgaaes Listeforbund.

Angaaende de nærmere Regler for Kandidatlisternes Opstilling og Indlevering, Optællingen af Stemmesedler, Opgørelsen af Valget samt om de særlige for Bornholm gældende Regler skal jeg henvise til Lovforslagets Bestemmelser og de dertil knyttede Bemærkninger.

Jeg skal endnu nævne, at Lovforslaget opretholder Amtmanden som Formand for Amsraadet, men at det samtidig bestemmes, at kun de valgte Medlemmer af Amsraadet har Stemmeret, saaledes at det altsaa sikres, at Udfaldet af Afstemningerne i Amsraadet alene kommer til at bero paa de valgte Medlemmers Afgørelse. Naar der i Lovforslaget er opretholdt den hidtidige Ordning, at Amtmanden fungerer som Formand for Amsraadet, skønt Regeringen principielt er Tilhænger af, at Amsraadet som andre kommunale Raad selv vælger sin Formand,